

รหัสโครงการ: MRG5080399

ชื่อโครงการ: ผลของความรุนแรงจากการถูกทำร้ายโดยคู่สมรสในระยะก่อนและหลังคลอด
ต่อความเครียด ภาวะซึมเศร้า และความพึงพอใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

ชื่อนักวิจัยและสถาบัน: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา ธนาโนวรรณ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

E-mail address: sintn@mahidol.ac.th

ระยะเวลาโครงการ: 2 ปี

บทคัดย่อ:

ความรุนแรงจากการถูกทำร้ายโดยคู่สมรสขณะตั้งครรภ์ก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพแก่มารดาและทารกในครรภ์เป็นอย่างมาก วัตถุประสงค์ของการวิจัยเชิงพรรณนาแบบระยะยาวนี้เพื่อศึกษาผลของความรุนแรงต่อความเครียดขณะตั้งครรภ์ ภาวะซึมเศร้าก่อนและหลังคลอด และความพึงพอใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในสตรีตั้งครรภ์ที่เข้ารับการฝากครรภ์และคลอดบุตร ณ โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 462 คน การเก็บข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ระยะ (ขณะตั้งครรภ์ ระยะ 72 ชั่วโมงและหนึ่งเดือนแรกหลังคลอด) โดยใช้การสัมภาษณ์จากแบบสอบถามขณะตั้งครรภ์ และจัดบันทึกรายงานจากเวชระเบียนในระยะหลังคลอด ผลการวิจัยพบว่า สตรีตั้งครรภ์ที่ได้รับความรุนแรงมักจะมีประวัติเพิงหย่าร้างหรือแยกกันอยู่กับสามี (11.1%) แต่งงานครั้งนี้เป็นครั้งที่สอง (37.8%) อาศัยอยู่กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สามีหรือญาติ (15.6%) ดื่มสุรา (20%) และสูบบุหรี่ (6.7%) สามีดื่มสุรา (82.2%) และเล่นการพนัน (31.1%) ไม่ได้วางแผนการตั้งครรภ์ (71.1%) ไม่ต้องการบุตรในครรภ์ (8.9%) มีจำนวนครั้งของการตั้งครรภ์ การคลอด และการแท้งสูงกว่าสตรีตั้งครรภ์ที่ไม่ได้รับความรุนแรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) สตรีตั้งครรภ์ที่ได้รับความรุนแรงทางกายและทางจิตใจมักจะคลอดโดยการใช้เครื่องดูดสุญญากาศหรือใช้คีมีคิปช่วยคลอดสูงกว่าการคลอดปกติหรือการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง ($p < .05$)

ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ สตรีตั้งครรภ์ที่ได้รับความรุนแรงจะมีความเครียดขณะตั้งครรภ์สูง มีภาวะซึมเศร้าก่อนคลอดและหลังคลอดสูง มีความพึงพอใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่หลังคลอดต่ำกว่าสตรีตั้งครรภ์ที่ไม่ได้รับความรุนแรง ($p < .05$) จากการพิจารณาเส้นทางพบว่า ความรุนแรงทางกายมีอิทธิพลทางตรงต่อความเครียดขณะตั้งครรภ์แต่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความรุนแรงทางจิตใจและทางเพศ ในขณะที่ความรุนแรงทางจิตใจมีอิทธิพลทางตรงต่อภาวะซึมเศร้า ความรุนแรงทางกายและทางเพศมีอิทธิพลทางตรงต่อความพึงพอใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในทิศทางตรงกันข้าม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการวิจัย ด้านการปฏิบัติ และด้านนโยบายและการวางแผน เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงอย่างมีประสิทธิภาพและบูรณาการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระยะตั้งครรภ์จนถึงระยะหลังคลอด

Project code: MRG5080399

Project title: The Effects of Intimate Partner Violence during Antenatal and Postpartum Period on Stress, Depression, and Breastfeeding Satisfaction

Investigator: Assistant Professor Dr. Nanthana Thananowan

Faculty of Nursing Mahidol University

E-mail address: sintn@mahidol.ac.th

Project period: 2 years

Abstract:

Intimate partner violence (IPV) during pregnancy causes many health problems on mothers and their unborn child. The purpose of this longitudinal descriptive study was to examine the effects of IPV on stress during pregnancy, depressive symptoms at antenatal and postpartum period, and breastfeeding satisfaction from the 462 pregnant women who had regularly antenatal clinic visits and delivered their baby at Siriraj hospital. Data collection was divided into three phases (e.g., during pregnancy, 72 hours and 1 month postpartum) by interviewing during pregnancy and documenting from the medical record at postpartum. The results indicated that abused pregnant women were divorced or separated (11.1%), remarried (37.8%), lived with others (15.6%), had alcohol abuse (20%) and smoking (6.7%), husbands' alcohol abuse (82.2%) and gambling (31.1%), unplanned pregnancy (71.1%), unwanted pregnancy (8.9%), had more gravidarum, parity, and abortion than non-abused pregnant women ($p < .05$). Physical and emotional pregnant women were more likely to be delivered by vacuum or forceps extraction than normal delivery or cesarean section ($p < .05$).

The overall results of this study supported the proposed hypotheses in that abused pregnant women were more likely to report higher stress during pregnancy, higher depressive symptoms at antenatal and postpartum period, lower level of breastfeeding satisfaction than non-abused pregnant women ($p < .05$). From path diagrams, the results revealed that physical abuse had direct effect on stress during pregnancy, but had indirect effect on emotional and sexual abuse. Emotional abuse had direct effect on depressive symptoms. Physical and sexual abuse had direct effects on breastfeeding satisfaction, but in an opposite direction.

The suggestions of this study were divided into four dimensions including with education, research, practice, and policy development in order to prevent and solve this problem effectively and integratively from pregnancy to postpartum period.